

NUORISOVALTUUSTON LAUSUNTO JÄRJESTÖYHTEISTYÖN TIEKARTASTA JA JÄRJESTÖAVUSTUSTEN MUUTOKSISTA

Nuorisovaltuusto kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu aiheesta seuraavaa

Aluksi nuorisovaltuusto toteaa, että nuorisovaltuustolle osoitetut lausuntopyynnot ja lausuntopyyntöjen luonnosmateriaalit tulee olla mahdollisimman saavutettavia myös nuorille. Esimerkiksi materiaalien visuaalisuus täytyy olla selkeää sekä asiat täytyy olla selkeästi selitettynä. Nyt osittain materiaaleissa esimerkiksi käytetään jargonista vaikeaa kieltä, eivätkä materiaali ole tavalliselle ihmiselle lähestyttäviä.

- **järjestöyhteistyö yleisesti**

Nuorisovaltuusto pitää tärkeänä, että hyvinvointialueen ja järjestöjen välinen yhteistyö perustuu etenkin järjestöjen osallistamiseen hyvinvointialueen valmistelutyössä, päätöksenteossa ja toteutuksessa. Järjestöissä toimii monia asiantuntijoita ja resursseja, joita hyödyntämällä voidaan parantaa päätöksentekoprosessin laatua. Järjestöjen osallistaminen päätöksentekoon on jo osittain nostettu sivulla kolme.

Järjestöt, jotka toimivat useasti tärkeänä osana paikallisyhteisöä, voivat auttaa hyvinvointialueen tavoittamattomia ihmisiä hyvinvointialueen palvelujen löytämiseen. Tarpeellista on huolehtia hyvinvointialueen viestinnästä järjestöille niin hyvinvointialueen palvelumuutosten osalta, kuin päätöksentekoon tulevien asioiden ja päätöksentekovaiheiden osalta. Viestinnän tärkeys tulee esille myös avustusten hakemisen ohjeistuksessa.

- **Mitkä hyvinvointisuunnitelman painopisteet ja tavoitteet koetaan merkittävimiksi järjestöavustusten kohdentamiseksi kohderyhmällemme?**

Alueellisista painopisteistä kaikki kuusi ovat hyviä ja ennaltaehkäisevyyteen panostavia painopisteitä. Nuorten kannalta merkittävin painopiste on mielen hyvinvoinnin vahvistaminen. Tämän lisäksi nuorisovaltuusto haluaa nostaa yhteisöllisyyden tukemisen tärkeyden laajemman mielen hyvinvoinnin vahvistamisessa ja yleisen hyvinvoinnin

edistämiseksi.

- **Järjestöavustusten muutokset ja järjestöavustukset yleisesti (*Järjestöavustusten kohdentamiseksi ehdotettujen muutosten arvioituja vaikutuksia kohderyhmään?*)**

Hyvinvointialueen tulee ensisijaisesti tukea sellaista järjestötoimintaa, joka edistää heikommassa asemassa olevien ihmisten hyvinvointia ja terveyttä. Painopiste tulee olla esimerkiksi nuorissa, maahanmuuttajissa, vammaisissa ja pitkäaikaistyöttömissä. On tärkeä todeta, että avustuksilla ei ylläpidetä järjestöjä vaan niiden toimintaa hyvinvointialueen asukkaiden hyväksi ja osallisuuden lisäämiseksi. Onnistunut hyvinvointialueen tuki vähentää julkisten palveluiden tarvetta ja tätä kautta voi vähentää hyvinvointialueen kustannuksia.

Nuorisovaltuusto katsoo, että järjestöille jaettavat avustukset eivät saa muodostaa kokonaan kaikkia järjestön tuloja, mutta samalla nuorisovaltuusto tunnistaa, että osassa järjestöistä toiminta on lähes kustanteetonta toiminnassa olevien vapaaehtoisten ja lahjoitusten takia. Tärkeämpää nuorisovaltuuston mielestä on tarkastella kattaako hyvinvointialueen avustusten mahdollistama toiminta koko yhdistyksen toiminnan. Tärkeää on myös tarkastella aina lisääkö hyvinvointialueen mahdollistamat tukimuodot hyvinvointia ja terveyttä, eikä talousarvioon sidottuja prosenttilukuja.

Alueellisesta näkökulmasta nuorisovaltuusto peräänkuuluttaa järjestötoiminnan edellytysten varmistamista yhdessä kuntien kanssa niissä hyvinvointialueen alueilla, joissa sote-järjestöjen toiminta on vähäistä tai toimintaa ei ole ollenkaan. Kunta- ja järjestötyöpajoissa nostettiin esille, että suurimmat puutteet esimerkiksi mielen hyvinvoinnin edistävässä järjestötoiminnassa ovat Siuntiossa, Karkkilassa ja Hangossa.

Sivun 12 järjestöavustusten yleisten myöntämisten periaatteiden kohdassa todetaan, että avustus voi antaa järjestölle merkittävää toiminnallista etua suhteessa toiseen järjestöön, kun avustussummat kasvavat. Nuorisovaltuusto näkee, että jokainen yhdistys on toiminnaltaan erilainen, eivätkä yhdistykset tosiasiallisesti kilpaile, toisin kuin yritykset markkinoilla. Jos samalla alueella ja samalla hyvinvoinnin tai terveyden edistämisen osa-alueella toimii kaksi järjestöä samankaltaisilla tavoitteilla ja toinen järjestö saa avustusta

tiettyyn toimintaa, joka edistää niin järjestön kuin hyvinvointialueen tavoitteita, niin silloin myös toisen alueella toimivan järjestön tavoite toteutuu ei vain niin merkittävästi tämän kyseisen järjestön kautta. Järjestöavustusten tulee ensisijaisesti ja yleisesti mahdollistaa hyvinvoinnin ja terveyden lisääntymisen väestössä. Avustus ansaitaan suunnitelmallisuudella ja luotettavuudella. Toisaalta nuorisovaltuusto tunnistaa myös, että järjestökentällä täytyy toimia monia järjestöjä, jottei joissain tilanteissa synny järjestökentälle tyhjiöitä.

Sosiaali- ja terveysalan yhdistykset toteuttavat ennaltaehkäisevää työtä ja matalan kynnyksen palveluja, eikä niinkään julkisen ja yksityisen sektorin raskaampia hoitoja. Yhdistykset ovat usein myös lähellä ihmisiä ja osa yhteisöjä arjessa, joka mahdollistaa yhdistysten toimia kokeilualustana uusille toimintamalleille ja samalla panostaa ennaltaehkäisyyn, lisätä hyvinvointia ja vähentää hyvinvointialueen kustannuksia. Nuorisovaltuusto toivookin järjestöjen tukemiseen ja kehittämiseen panostamista laajemmin.

- **Järjestöavustusten kohdentamiseksi ehdotettujen muutosten arvioituja vaikutuksia kohderyhmään?**

Nuorisovaltuusto ei pysty arviomaan järjestöavustusten kohdentamiseksi ehdotettujen muutosten vaikutuksia suoraan nuoriin tai antamaan esimerkkejä vaikutuksista.

nuorisovaltuuston puolesta,

Andreas Dimitriou
puheenjohtaja

Selma Kari
1. varapuheenjohtaja

Jon Hellman
2. varapuheenjohtaja

Jakelu

LUVN Tulevaisuus- ja kehittämislautakunta
Markus Syrjänen (Konsernipalvelujohtaja)
Pilvi Österman (Yhdyspintapäällikkö)